

Igitabo cya Daniyeli — Nimeru Ijana na Mirongo Cyenda n'itatu

Ihishurwa ry'Ibihe by'Imperuka: Uhereye ku Iherezo ry'u Burusiya ukageza ku Kugaruka kwa Trump no ku Iremwa ry'Ishusho y'Inyamaswa

Jeff Pippenger
2024-04-23

Mu gihe cya vuba, Uburusiya buzarangiza intambara yo muri Ukraine butsinnye, kandi iyo ntsinzi izagaragara ko ari intangiriro y'iherezo rya Putin n'Uburusiya. Nk'uko Gorbachev yongeye gutunganya ubwami bwe (perestroika) hanyuma agahungira Umuryango w'Abibumbye, ni ko Uburusiya bwa politiki buzashyirwa muni y'ububasha bw'Umuryango w'Abibumbye, naho Uburusiya bw'iyobokamana bukazanwa muni y'ubugenzuzi bwa Papa. Trump azatorwa mu wa 2024, kandi azanesha Abademokarate b'abanyamubumbe bose hamwe n'Abarepubulikani biyita bo muri uwo murongo w'abanyamubumbe bose, maze agire ubumwe n'abanyamubumbe bose bo mu Muryango w'Abibumbye, agamije gukemura ingaruka ziturutse ku irimbuka rya Putin n'Uburusiya. Hanyuma maraya w'i Tiro azahagararira Uburusiya.

Mu Ntambara ya Panium, amateka y'intambara ya mbere muri izo ntambara eshatu zo ku murongo wa mirongo ine arashyirwamo. Mu ntambara ya mbere, ishushanywa n'isenyuka ry'Ubumwe bw'Abasoviyeti mu 1989, uwa mbere mu baperezida umunani ba nyuma yabaye ingabo zihagarariye ubupapa. Uwo perezida wa mbere yari uwo mu ishyamba ry'Abaripublikani, bikaba byerekana ko uwa nyuma na we azaba ari perezida w'Umunyaripublikani. Uwo perezida wa mbere yari azwiho amagambo ye yerekeye urukuta rw'umwenda w'icyuma, urwo nk'ikimenyetso cy'ubuhanuzi rwaguye igihe Urukuta rwa Berlin rwagwaga ku itariki ya 9 Ugushyamba 1989. Perezida wa nyuma w'Umunyaripublikani azamenyekana ku bw'amagambo ye yerekeye urukuta rwo ku mupaka wo mu majyepfo wa Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, kandi ikimenyetso kizagaragaza ubuhanga bwa Trump bwo kubaka urwo rukuta kizaba ari itegeko ryo ku Cyumweru, aho "urukuta rw'itandukanya rw'ikigereranyo hagati y'itorero na Leta" ruzakurwaho.

Perezida wa mbere yari icyamamare cyahoze mu itangazamakuru, uzwiho ubuhanga bwo kuvuga butyaye n'umutima wo gusetsa. Perezida wa nyuma ni icyamamare cyahoze mu itangazamakuru, uzwiho ubuhanga bwo kuvuga butyaye n'umutima wo gusetsa. Umwaka wa 1989 waranze isenyuka ry'ubwami bwari buzwi ku izina ry'Ubumwe bw'Abasoviyeti, kandi intambara ya nyuma muri eshatu zivugwa mu murongo wa mirongo ine ihagarariye isenyuka ry'ubwami bwari buzwi ku izina ry'u Burusiya.

Intambara ya Panium ni intambara ya gatatu kandi ya nyuma ivugwa mu murongo wa mirongo ine, kandi yari yaragereranyijwe n'intambara ya mbere. Igihe intambara ya mbere yari irangiye, isi yose yemeye ko ubutegetsi rukumbi bw'ikirenga ku isi bwari Leta Zunze Ubumwe z'Amerika. Uko gutegeka isi yose kuzashyirwamo ku musozo w'intambara ya nyuma, kuko ari ho, nubwo hari harabayeho ubumwe bwashyizweho hagati ya Antiochus III na Filipo w'i Makedoniya, (Leta

Zunze Ubumwe z’Amerika n’Umuryango w’Abibumbye), Leta Zunze Ubumwe z’Amerika (umuhanuzi w’ibinyoma) zizashyirwaho nk’umwami w’ikirenga w’abami icumi (ikiyoka—Umuryango w’Abibumbye.)

Intambara eshatu zivugwa mu murongo wa mirongo ine zitwaje ikimenyetso cya “Ukuri,” kuko iya mbere ihagarariye iya nyuma, naho intambara yo hagati igahagararira ubugome bwo kwigomeka. Ingabo ya mbere n’iya nyuma y’intumwa zatsinze (Leta Zunze Ubumwe z’Amerika) iranesha, ariko ingabo ya kabiri y’intumwa iratsindwa, kandi iyo ngabo ya kabiri y’intumwa ni Umunazi, ikimenyetso cy’isi yose cy’ubwigomeke.

Imyiyereko itatu ya politike ya Donald Trump itwaye ikimenyetso cy’“Ukuri,” kuko atsinda amatora mu kwiyamamaza kwe kwa mbere no kwa nyuma, ariko mu kwiyamamaza kwo hagati atsindwa n’inyamaswa y’ubuhakanyi, ari yo mbaraga z’ikiyoka, na bwo nanone ikaba ikimenyetso cy’ubwigomeke buhagarariwe n’inyuguti ya cumi n’eshatu y’inyuguti z’Igiheburayo, iyo ishyizwe hamwe n’inyuguti ya mbere n’iya nyuma kigakora ijamba ry’Igiheburayo “Ukuri.”

Umurongo wa cumi wa Daniyeli 11 ugaragaza igihe cy’iherezo mu wa 1989, kandi umurongo wa cumi na gatandatu ugaragaza itegeko rya vuba ry’Umunsi wa Ku Cyumweru. Imirongo ya cumi kugeza ku wa cumi na gatanu ihagarariye amateka yahishwe y’umurongo wa mirongo ine, akaba ari wo mugabane w’igitabo cya Daniyeli wari warashyizweho ikimenyetso kugeza mu minsi y’imperuka. Iyo imirongo ya cumi kugeza ku wa cumi na gatanu ishyizwe (umurongo ku wundi murongo) muri ayo mateka yahishwe y’umurongo wa mirongo ine, umugabane wa Daniyeli werekeye iminsi y’imperuka ukurwaho ikimenyetso. Uwo mugabane ukurwaho ikimenyetso mbere gato y’uko igihe cy’igeragezwa gisozwa ku barinda Isabato ku itegeko rya vuba ry’Umunsi wa Ku Cyumweru. Bityo rero, ugereranya ikimenyetso cya nyuma, ari na cyo cya karindwi.

Nuko amaze gufungura ikimenyetso cya karindwi, haba ituze mu ijuru nk’iry’igihe cy’igice cy’isaha. Nuko mbona abamarayika barindwi bahagarara imbere y’Imana; bahabwa impanda ndwi. Haza undi mumarayika ahagarara ku gicaniro, afite icyotero cya zahabu; ahabwa imibavu myinshi, kugira ngo ayitambane n’amasengesho y’abera bose ku gicaniro cya zahabu cyari imbere y’intebe y’ubwami. Umwotsi w’imibavu, wazamukanaga n’amasengesho y’abera, uzamukira imbere y’Imana uvuye mu kuboko k’umumarayika. Uwo mumarayika afata icyotero, akuzaza umuriro wavuye ku gicaniro, awujugunya mu isi; maze haba amajwi, n’inkuba, n’imirabyo, n’umutingito. Nuko ba bamarayika barindwi bari bafite impanda ndwi bitegura kuvuza. Ibyahishuwe 8:1–6.

Abamarayika barindwi bafite impanda ndwi bahagarariye urubanza nyubahirizabikorwa rutangirira ku itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kandi bahagarariye urubanza nyubahirizabikorwa rutangira igihe Mikayeli ahagurutse maze igihe cy’igeragezwa cy’abantu kigafungwa. Mu gihe cya mbere, uherye ku itegeko ryo ku Cyumweru kugeza igihe Mikayeli ahagurukiye, imanza z’Imana zivanganyijwe n’imbabazi; ariko hanyuma ibyago birindwi bya nyuma ni imanza z’Imana zitavanganyijwe n’imbabazi. Gufungurwa kw’ikimenyetso cya karindwi ni igihe imanza nyubahirizabikorwa zirimo gutegurwa, nk’uko bigaragazwa n’abo bamarayika barindwi.

Igice cya kabiri n'icya cyenda byo mu gitabo cya Daniyeli byerekana "amasengesho y'abera" nk'isengesho ryo gusobanukirwa n'ibyabaye bifitanye isano n'inzozi yahishwe ya Nebukadinezari yerekeye cya gishushanyo cy'inyamaswa, hamwe no kwihana no kwatura ibyaha bifitanye isano n'"ibihe birindwi," byo mu gice cya makumyabiri na gatandatu cy'Abalewi. Amasengesho avanzwe n'umubavu mu "cyotezo cya zahabu" yazamutse akagera imbere y'Imana, asengwa n'abahamagariwe kuba mu bihumbi ijana na mirongo ine na bine, abo muri icyo gihe bahabwa ikimenyetso cy'Imana ihoraho, igihe umuriro wo ku gicaniro utererwa mu isi.

Mu gice cya cyenda cya Ezekiyeli, abo bera nyene bari kuniha no gutaka kubera ibizira bikorerwa mu gihugu no mu itorerero, kandi uko bagaragaza agahinda kabo kenshi batewe n'icyaha, marayika ushyiraho ikimenyetso agashyira ku gahanga habo ikimenyetso. Nk'uko bimeze no mu gice cya munani cy'Iyahishuwe, imanza zigereranywa n'abamarayika barimbura ziba ziri aho inyuma zitegereje itegeko rivuga ko gushyirwaho ikimenyetso birangiye.

"Mu buryo butayoba na busa, Nyir'Ubuziraherezo aracyabarurira amahanga yose. Mu gihe imbabazi ze zigihabwa ziherekejwe n'ihamagarirwa ryo kwihana, iyi nyandiko y'ibarura izaguma ifunguye; ariko iyo imibare igeze ku rugero runaka Imana yashyizeho, umurimo w'umujinya wayo ni bwo utangira. Ibarura rirafungwa. Ukwihangana kw'Imana kurahagarara. Nta kongera kubabazirwa ngo bagirirwe imbabazi."

"Umuhanuzi, arebeye mu bihe by'igihe kirekire bizaza, yabonye iki gihe gishyizwe imbere y'iyerekwa rye. Amahanga yo muri iki gihe yakiriye imbabazi zitigeze zibaho mbere hose. Yahawe imigisha iruta iyindi yo mu ijuru; ariko kwiyongera kw'ubwibone, umururumba, gusenga ibigirwamana, gusuzugura Imana, no kudashima guciye bugufi byanditswe bibashinja. Bari hafi kurangiza vuba cyane ibarura ryabo imbere y'Imana."

"Ariko igitera kunjugunyisha ni uko abafite umucyo mwinshi kurusha abandi n'amahirwe menshi kurusha abandi bandujwe n'ubugome bwiganje hose. Bayobowe n'abakiranirwa babakikije, benshi, ndetse n'abavuga ko bemera ukuri, barakonje kandi batsindagizwa n'umuvuduko ukomeye w'ikibi. Agasuzuguro rusange kerekwa kubaha Imana by'ukuri n'ubutungane gatuma abifatanya n'Imana mu buryo bwa bugufi bahomba icyubahiro bakwiye kugirira amategeko yayo. Iyo baza kuba bakurikira umucyo kandi bakumvira ukuri babikuye ku mutima, iri tegeko ryera ryari kurushaho kuba iry'igiciro kuri bo muri ubwo buryo risuzugurwa kandi rigatereranwa. Uko kutubaha amategeko y'Imana kurushaho kugaragara, ni ko umurongo utandukanya abayitondera n'ab'isi urushaho kugaragara neza. Gukunda amategeko mvajuru kwiyongera mu itsinda rimwe uko gusuzugura ayo mategeko kwiyongera mu rindi tsinda."

"Ingorane iragenda yegereza byihuse. Imibare ikomeza kwiyongera vuba igaragaza ko igihe cyo gusurwa kw'Imana gisigaye hafi cyane. Nubwo idashaka guhana, ariko izahana, kandi izabikora bidatinze. Abagenda mu mucyo bazabona ibimenyetso by'akaga kegereje; ariko ntibagomba kwicara batuje, bategereje nta cyo bitayeho ko kurimbuka kuza, bihumuriza ko Imana izarinda ubwoko bwayo ku muni wo gusurwa. Si ko biri na busa. Bagomba kumenya ko ari inshingano yabo gukora umurimo bashyizeho umwete kugira ngo bakize abandi, barebesheje kwizera gukomeye ku Mana ngo ibafashe. 'Gusenga k'umukiranutsi gufite

imbaraga nyinshi kandi kugira umumaro mwinshi.”

Umusemburo w’ubumana nturabura rwose imbaraga zawo. Mu gihe akaga n’agahinda by’itorero bigeze ku rwego rukomeye kurushaho, agatsiko gato gahagaze mu mucyo kazaba kuniha no gutaka kubera ibizira bikorwa mu gihugu. Ariko cyane cyane amasengesho yabo azazamukira ku bw’itorero, kuko abayoboke baryo bakora bakurikije imigenzereze y’isi.

“Amasengesho akomeje y’aba bake bizerwa ntazaba ay’ubusa. Igihe Uwiteka azasohokera nk’umuhorera, azazanira hamwe no kuba umurinzi w’abose barinze ukwizera kuguma mu butungane bwako kandi bakirinda kutanduzwa n’isi. Ni muri iki gihe Imana yasezeranye guhorera intore zayo bwite ziyitakira ku manywa na nijoro, nubwo ibimara igihe kirekire.”

“Itegeko ni iri: ‘Ca mu gisagara hagati, uce no hagati muri Yerusalemu, ushire ikimenyetso ku ruhanga rw’abantu banihira kandi bataka kubera ibizira vyose bikorerwa hagati yaho.’ Abo banihira, bagataka, ni bo bari baramamazaga amajambo y’ubugingo; barakebuye, barahanura, kandi baringingira. Bamwe mu bari barasuzuguye Imana barigaye, baca bicisha bugufi mu mitima yabo imbere yayo. Ariko ubwiza bw’Uhoraho bwari bwavuye muri Isirayeli; naho benshi bagumye babandanya imigenzo y’idini, ubushobozi bwayo n’ukubaho kwayo ntivyari bikiharangwa.” Testimonies, volume 5, 208–210.

Umurongo wa cumi kugeza ku wa cumi na gatanu ukuraho ikimenyetso cy’amateka yahishwe yo mu murongo wa mirongo ine, kandi mu kubikora ugahita ugaragaza icyarimwe ko gushyirwaho ikimenyetso kw’abihumbi ijana na mirongo ine na bine ubu biri gukorerwa abujuje ibisabwa by’amasengesho ahagarariwe na Daniyeli n’abagabo batatu b’icyubahiro bo mu gice cya kabiri, ndetse na Daniyeli mu gice cya cyenda. Itandukaniro riri hagati y’ayo masengesho yombi rishobora kumenyekana nk’isengesho ryo gusobanukirwa ibyabaye byo hanze by’ubuhanuzi (Daniyeli 2), n’isengesho ryo kugera ku mibereho yo imbere y’ubuhanuzi (Daniyeli 9). Irindi tandukaniro ni uko abera, nk’umubiri umwe, bashaka gusobanukirwa ubutumwa bw’ikigeragezo cy’ishusho ya ya nyamaswa (Daniyeli 2), ariko buri wese ku giti cye agomba gusohoza umurimo wo kwihana kuzuye (Daniyeli 9). Amasengesho yabo agomba kuba mu rwego rwa Ezekiyeli 9, kuko bagomba kubabarira ibyaha byo mu gihugu no mu itorero.

“Mu gihe uburakari Bwe buzaba busohotse buciye mu manza, aba bakurikira Kristo bicisha bugufi kandi bamwiyeguriye bazatandukanywa n’isi yose isigaye n’agahinda kenshi ko mu mutima, kagaragarira mu miborogo no mu kurira, mu gucyaha no mu kuburira. Mu gihe abandi bagerageza gutwikira ikibi kiriho, no kwisobanura ku bugome bukomeye bwogeye hose, abafite ishyaka ryo guharanira icyubahiro cy’Imana n’urukundo bakunda imitima y’abantu ntibazaceceka kugira ngo babone gutoneshwa n’umuntu uwo ari we wese. Imitima yabo ikiranuka ibabazwa umunsi ku wundi n’imirimo n’invugo bitari byera by’abakiranirwa. Nta bushobozi bafite bwo guhagarika umwuzure ukomeye w’ibicumuro ugenda uhushye, bityo bakuzura umubabaro n’ubwoba. Baborogera imbere y’Imana babona idini risuzugurwa no mu ngo z’abo bahawe umucyo mwinshi. Baraboroga kandi bakababaza imitima yabo kuko ubwibone, umururumba, kwikunda, n’uburiganya bw’ubwoko hafi ya bwose biri mu itorero. Umwuka w’Imana, utera gucyaha, ukandagirwa n’ibirenge, mu gihe abagaragu ba Satani bishima. Imana isuzugurwa, ukuri kugahindurwa ubusa.”

“Itsinda ry’abatababazwa n’ugusubira inyuma kwabo mu by’umwuka, kandi ntibaririre ibyaha by’abandi, bazasigara badafite ikimenyetso cy’Imana. Uwiteka atuma intumwa Ze, abagabo bafite intwari zo kwica mu maboko yabo, ati: ‘Mugende mumukurikire munyure mu murwa, mukubite: ijisho ryanyu ntirigare, kandi ntimugire impuhwe: mutsembe rwose abasaza n’abasore, abakobwa n’abana bato, n’abagore: ariko ntimukegere umuntu n’umwe ufite ikimenyetso; kandi muhere ku buturo bwanjye bwera. Nuko batangirira ku basaza bari imbere y’inzu.’”

“Aha ni ho tubona ko Itorero—Ubuturo bwera bw’Umwami—ari ryo rya mbere ryumvise inkoni y’uburakari bw’Imana. Abasaza, ari bo Imana yari yarahaye umucyo mwinshi kandi bakaba bari barahagaze nk’abarinzi b’inyungu z’umwuka z’ubwoko, bari baragambaniye icyo bari barabikijwe. Bari barihafasheho umwanya wo kuvuga ko tudakwiriye gutegereza ibitangaza no kwigaragaza kugaragara kw’imbaraga z’Imana nk’uko byari bimeze mu minsi ya kera. Ibihe byarahindutse. Ayo magambo akomeza kutizera kwabo, maze bakavuga bati: Umwami ntazakora icyiza, kandi ntazakora ikibi. Agira imbabazi cyane ku buryo adashobora gusura ubwoko bwe azanye urubanza. Bityo rero “Amahoro n’umutekano” ni yo gutaka kw’abagabo batazongera ukundi kuzamura ijwi ryabo nk’impanda kugira ngo bereke ubwoko bw’Imana ibicumuro byabwo n’inzu ya Yakobo ibyaha byayo. Izo mbwa z’ikiragi zitashakaga kuvuga ni zo zizagerwaho n’ihorera rikiranuka ry’Imana yarakajwe. Abagabo, inkumi, n’abana bato bose barimburirwa hamwe.” Testimonies, volume 5, 210, 211.

Umurongo wa mbere n’uwa kabiri wa Daniyeli igice cya cumi na kimwe utangirira mu gihe cy’iherezo mu 1989, nk’uko n’umurongo wa cumi ubigenza. Umurongo wa kabiri ugeza amateka kuri manda ya mbere ya Donald Trump, hanyuma ugasiga amateka ahishwe ava kuri uwo perezida wa gatandatu ukize kurusha abandi kugeza ku bwami bwa karindwi (Umuryango w’Abibumbye), bugereranywa na Alegizandere Mukuru. Hagati ya Xerxes, umwami umukire uvugwa mu murongo wa kabiri, na Alegizandere Mukuru, habayeho abami b’Abaperesi umunani. Amateka ahishwe yo mu murongo wa kabiri kugeza ku murongo wa gatatu agereranya abami umunani. Bityo rero, uherye ku iherezo rya manda ya mbere ya Trump kugeza ku bwami bwa karindwi bw’ubuhanuzi bwo muri Bibiliya, hari abami icumi bose hamwe bakwirakwiye mu mateka ahishwe yo kuva ku murongo wa kabiri kugeza ku wa gatatu w’igice cya cumi na kimwe cya Daniyeli.

Umubare icumi ni ikimenyetso cy’igeragezwa, kandi igeragezwa ribaho muri ayo mateka nyir’izina ni ugushingwa kw’ishusho y’inyamaswa. Perezida wa gatandatu mu bakize kurusha abandi akangura abanyamajyepfo batangira ku gikorwa cye cya mbere cyo kwiyamamaza mu mwaka wa 2015, kandi muri uko kubikora agashyiraho intangiriro y’urugamba hagati y’abahamya babiri bo mu Byahishuwe igice cya cumi na kimwe n’inyamaswa y’ikiyoka y’ubuhakanyi, rutarangira kugeza ku cyumweru cy’amategeko cyo mu mirongo ya cumi na gatandatu na mirongo ine n’umwe. Muri iyo ntambara Donald Trump ni we perezida wa mbere wakanguye ikiyoka kandi ni na we wa nyuma. Trump ni we perezida wa nyuma w’inyamaswa yo ku isi, kandi Trump azahinduka umutegetsi wa mbere w’ubwami bwa karindwi. Muri uko kubikora, Trump ahagarariye uwa mbere n’uwa nyuma mu bami icumi, kandi icumi gihagarariye igeragezwa.

1776, 1789 na 1798 bigaragaza amateka atatu ashirahira ko perezida wa munani akomoka muri ba barindwi. 1776 ihagarariye itangazwa ry’Inyandiko y’Ubwigenge, hamwe n’amateka ya Kongere

ya Mbere n'ya Kabiri y'Umugabane. 1789 ihagarariye igihe cy'amateka ubwo Ingingo z'Ihuriro zategurwaga. icyo gihe cyatangiyeye mu 1781, kirangirana no gutangazwa kw'Itegeko Nshinga mu 1789. 1798 ihagarariye itangazwa ry'Amategeko y'Abanyamahanga n'Ay'Ubushotoranyi, hamwe n'itangiriro ry'inyamaswa yo mu isi nk'ubwami bwa gatandatu bwo mu buhanuzi bwa Bibiliya.

Inteko za Kontinenti zigabanyijemo ibihe bibiri by'ubuhanuzi: ikoraniro rya mbere n'ikoraniro rya nyuma. Inteko ya Mbere ya Kontinenti yari ifite ba perezida babiri, kandi Peyton Randolph ni we wari perezida wa mbere. Inteko ya Kabiri ya Kontinenti yari ifite ba perezida batandatu. Peyton Randolph ni we wari perezida wa mbere w'Inteko ya Mbere, kandi ni na we wari perezida wa mbere w'Inteko ya Kabiri ya Kontinenti. Mu mateka y'Inteko za Mbere n'ya Kabiri za Kontinenti habayeho ba perezida umunani bose hamwe. Peyton Randolph ni we wari perezida wa mbere w'Inteko ya Mbere n'ya Kabiri ya Kontinenti, mu gihe cy'ubuhanuzi cyarimo ba perezida umunani, ariko perezida wa mbere wa buri kimwe muri ibyo bihe byombi yari umuntu umwe. Ni cyo gituma, nubwo habayeho manda umunani z'ubuperezida, mu by'ukuri habayeho ba perezida barindwi gusa. Perezida wa mbere yabaye incuro ebyiri perezida wa mbere w'abantu barindwi babaye ba perezida, bityo rero Randolph agereranya uwa munani, wari uwo muri abo barindwi; kandi ku buhamya bw'abagabo babiri, ashushanya perezida wa mbere nyakuri, ari we George Washington.

Washington ahagarariye na Randolph, bityo rero Randolph, nk'ikimenyetso cya Washington, agaragaza icyarimwe ibiranga ubuhanuzi bya Randolph perezida wa mbere, kandi ko Randolph yari uwa munani, akaba yarakomotse kuri ba barindwi. Nuko rero George Washington, nk'umukuru w'igihugu wa mbere kandi nk'Umugaba w'Ikirenga wa mbere, mu buryo bw'ubuhanuzi yari na we uwa munani, kandi yarakomotse kuri ba barindwi; kandi Trump, nk'umukuru w'igihugu wa nyuma, na we azaba uwa munani, ni ukuvuga ukomoka kuri ba barindwi.

Perezida wa kabiri wa Kongere ya Kabiri y'Umugabane yari John Hancock. Kongere ya Kabiri y'Umugabane yarangiye mu 1781. Kuva mu 1781 kugeza mu 1789, hagaragaza amateka y'Ingingo z'Ihuriro. icyo gihe gishushanywa n'umwaka wa 1789, hamwe no gutangazwa kw'Itegeko Nshinga. Muri icyo gihe habayeho na ba perezida umunani. Ingingo z'Ihuriro zagereranyaga Itegeko Nshinga rya mbere, ariko intege nke z'Ingingo z'Ihuriro zatumye zisimburwa, kandi mu 1789 koloni cumi n'eshatu zemeza Itegeko Nshinga.

Muri icyo gihe, abo baperezida umunani bari bagizwe n'abaperezida barindwi batari abaperezida mu mateka y'igihe cyari gihagarariye n'izo Kongere ebyiri za Kontinante zabanje, hamwe n'umwe wari perezida muri cya gihe cya mbere cy'ubuhanuzi. John Hancock yakoreye muri Kongere ya kabiri ya Kontinante, kandi nanone no mu gihe cyari gihagarariye n'Amategeko y'Ihuriro. Ku rwego rw'ubuhanuzi, mu bagabo babaye perezida muri za Kongere ebyiri za Kontinante harimo barindwi gusa; bityo rero ku rwego rw'ubuhanuzi John Hancock yari umwe muri ba munani bo mu gihe cy'Amategeko y'Ihuriro, ariko kandi yari umwe muri ba bagabo barindwi bo mu gihe cyabanje. Ni cyo gituma yabaye uwa munani, kandi yari uwo muri ba barindwi.

Igihe cya kabiri cy'ubuhanuzi, gishushanyijwe n'imyaka ya 1781 kugeza ku wa 1789, kimwe n'igihe cya mbere, cyari gifite perezida (Hancock) wari uwa munani kandi wo muri ba barindwi, nk'uko byari bimeze kuri Randolph mu gihe cya mbere cy'ubuhanuzi cyashushanyijwe na 1776.

Muri ibyo bihe byombi by'abaperezida umunani, haserukwamo urujijo rw'ubuhanuzi rw'uko uwa munani akomoka muri ba barindwi. Ibyo bihe byombi bitanga ubuhamya ko perezida wa mbere nyakuri (Washington) na we yari afitanye isano n'urwo rujijo rw'ubuhanuzi rufatanye n'ikimenyetso cye, binyuze mu ishusho ye yagaragajwe na Randolph. Abo bahamya batatu bavugaga kuri Trump. Trump, nk'uko aserukirwa mu mirongo ya mbere n'ya kabiri yo mu gice cya cumi na kimwe, agaragazwa gusa binyuze muri manda ye ya mbere, yarangiye igihe amatora ya kabiri yibwaga n'inyamaswa yavuye ikuzimu.

Amateka yasohoreje iyo mirongo, arimo amateka ahishwe ari hagati y'icyo gihe cy'umwami w'umutunzi kurusha abandi (Xerxes) no kwinjizwa kwa Aleksanderi Mukuru, agereranya itegeko ryo ku Cyumweru, igihe abami icumi bahinduka ubwami bwa karindwi mu gihe gito. Hagati y'umwami w'umutunzi n'abami icumi bemera guha ubutegetsu bwabo bwa karindwi ubupapa, habayeho abami umunani. Abo bami umunani bagize amateka ahishwe yo muri umurongo wa kabiri kugera ku murongo wa gatatu, babona abahamya babiri b'abaperezida umunani mu mateka ya 1776, 1789 na 1798.

Iyo mateka afite ikimenyetso cy'imyaka makumyabiri n'ibiri, kikayagaragaza nk'amateka yo gushyirwaho ikimenyetso cy'abihumbi ijana na mirongo ine na bane, igihe Ubumana bwifatanyaga n'ubumuntu. Anatanga kandi ubuhamya bw'“Ukuri,” kuko intangiriro iranga ubwigenge naho iherezo rikagaragaza gukurwaho k'ubwigenge, kandi nyuma y'imyaka cumi n'itatu uhereye mu 1776, amakoloni cumi n'atatu yemeje Itegeko Nshinga. Anagaragaza ibihe bibiri by'abami umunani (abaperezida), byombi bikaba bikubiyemo amayobera y'uko uwa munani akomoka kuri ba barindwi.

Trump nk'umukuru w'igihugu wa gatandatu mu mwaka wa 2016, kandi nk'umuyobozi wa nyuma w'ubwami bwa gatandatu, na we kandi agereranya uwa mbere n'uwa nyuma mu bami icumi bakurikirana. Umubare icumi ugaragaza igikorwa cyo kugeragezwa kw'ayo mateka, kandi ikigeragezo kibanziriza kandi gisozwa n'itegeko ryo ku cyumweru ni ugukorwa kw'ishusho y'inyamaswa. Ishusho yo mu nzozi za Nebukadinezari yerekeye inyamaswa ihagarariye ubwami umunani, kandi bityo igatanga igihamya ko ikigeragezo cy'ishusho y'inyamaswa gihagarariye n'umubare “umunani”.

Mu mateka y'igeragezwa y'umurongo w'Abamakabeyi, ugereranya umurongo w'ihembe ry'Uprotesitanti bw'ubuhakanyi n'umurongo w'ihembe ry'Urepubulikani bw'ubuhakanyi bihagarariye na Antiochus III, iyo mirongo n'amahembe bihurira hamwe bikaba ihembe rimwe, ari ryo shusho y'ubupapa. Muri ayo mateka nyene, ishusho y'Imana isubirwamo byuzuye kandi burundu mu bahagarariye nk'abihumbi ijana na mirongo ine na bine.

Amateka ahishwe y'umurongo wa mirongo ine ahishurwa mu mateka ahishwe y'umurongo wa kabiri kugeza ku murongo wa gatatu, no mu mateka y'imirongo ya cumi kugeza kuri cumi n'itanu. Igihe Trump azaba Perezida wa munani ukomoka kuri ba barindwi mu irahira rye ryo ku wa 20

Mutarama 2025, abami umunani bari hagati ya Xerxes na Alexandre le Grand bazaranga ukuza kw'ikorwa ry'ishusho ya ya nyamaswa, kandi Trump ahagarariye uwa mbere n'uwa nyuma mu bami icumi bakurikirana.

Tuzakomeza iki cyigisho mu ngingo ikurikira.

Nuko mbona mu kuboko kw'iburyo k'Uwicaye ku ntebe y'ubwami igitabo cyanditswe imbere no inyuma, gifatanyishijwe ibimenyetso birindwi. Nuko mbona marayika ukomeye atangaza n'ijwi rirenga ati: Ni nde ukwiriye gufungura icyo gitabo no gukuraho ibimenyetso byacyo? Ariko nta muntu n'umwe mu ijuru, cyangwa mu isi, cyangwa munsu y'isi, washoboye gufungura icyo gitabo, cyangwa no kukirebaho. Nuko ndarira cyane, kuko hataabonetse n'umwe ukwiriye gufungura no gusoma icyo gitabo, cyangwa no kukirebaho. Maze umwe mu bakuru arambwira ati: Wirira; dore Intare yo mu muryango wa Yuda, Umuzi wa Dawidi, yanesheje kugira ngo ifungure icyo gitabo no gukuraho ibimenyetso birindwi byacyo. Nuko ndareba, maze dore hagati y'intebe y'ubwami n'ibifite ubugingo bine, no hagati y'abo bakuru, hahagaze Umwana w'intama umeze nk'uwatambwe, ufite amahembe arindwi n'amaso arindwi, ari yo Myuka irindwi y'Imana yoherejwe mu isi yose. Araza, afata icyo gitabo mu kuboko kw'iburyo k'Uwicaye ku ntebe y'ubwami. Amaze gufata icyo gitabo, bya bifite ubugingo bine n'abo bakuru makumyabiri na bane bikubita imbere y'Umwana w'intama, buri wese afite inanga n'inzabya z'izahabu zuzuyemo imibavu, ari byo masengesho y'abera. Nuko baririmba indirimbo nshya bati: Ukwiriye gufata icyo gitabo no gufungura ibimenyetso byacyo; kuko watambwe, kandi ku bw'amaraso yawe wacunguye abantu ubazanira Imana, ubakuye mu miryango yose no mu ndimi zose no mu moko yose no mu mahanga yose; kandi wabagize abami n'abatambyi b'Imana yacu; kandi bazategeka isi. Ibyahishuwe 5:1–10.